

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH

2021.

Broj: 01-02-06-11-1-3024-7/21

Sarajevo, juli 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI	10
5.1	Program obavezne imunizacije	10
5.2	Nabavka i distribucija COVID vakcina	12
5.3	Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta	14
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	15
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
7.1.1	Prihodi i primici	16
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	16
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	17
7.2	BILANS STANJA.....	20
7.2.1	Kratkoročna potraživanja	20
7.2.2	Stalna sredstva	21
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	22
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	22
8.	JAVNE NABAVKE	23
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	26
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	28
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	29
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	32

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo FBiH (u daljem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Tekući rashodi i kratkoročna razgraničenja za nabavku lijekova u finansijskim izvještajima na 31. 12. 2021. godine precijenjena su za 1.734.593 KM jer evidentiranje nije izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije. Prema obavijesti dobavljača o otkazivanju isporuke ugovorenih vakcina iz februara 2022. godine, isknjižavanje razgraničenja nije izvršeno sa 31. 12. 2021. godine, već u maju naredne godine (tačke 7.1.2.2 i 7.2.2 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo FBiH za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Ne možemo potvrditi da su osigurane potrebne količine vakcina za imunizaciju djece u FBiH u skladu s Naredbom o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2021. godini. Dobavljač nije u roku isporučio ugovorene doze vakcina DTaP + IPV + Hib. Od ugovorenih 59.000 isporučeno je 16.410 doza. Također, zbog nepoštivanja odredbi zaključenog ugovora Zavod nije aktivirao bankarske garancije i zaštitne klauzule (tačke 5.1 i 7.1.2.2 Izvještaja);**
2. **Ne možemo potvrditi opravdanost primjene člana 10. Zakona o javnim nabavkama, odnosno izuzeća prilikom nabavke, uvoza, transporta i skladištenja 500.000 doza vakcina za COVID-19 imajući u vidu da je proces nabavke trajao preko tri mjeseca, kao i veliku količinu vakcina u skladištu na kraju godine. Također, Vlada FBiH je proglašila Ugovor o nabavci vakcina provjerljivim iako se radi o javnim sredstvima, što nije u skladu s principom transparentnosti definisanim članom 4. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5.2 Izvještaja);**

3. Ugovori o djelu u iznosu od 46.287 KM zaključivani su za redovne poslove koji su utvrđeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji, a koji su obavljeni u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **U toku godine Zavod je putem donacija od zemalja Evropske unije i EU4HEALTH Projekta zaprimio 1.521.484 doze vakcina koje su imale kratak rok upotrebe. Iako je Zavod provodio javne promocije zaštite zdravlja putem vakcinisanja protiv COVID-a 19, do okončanja revizije izdvojeno je za uništenje 375.427 doza vakcina, koje će proizvesti dodatne troškove za Budžet FBiH (tačka 5.2 Izvještaja);**
- **Zakonski i interni akti, kao i osnovica za obračun plaća direktora i zaposlenika Zavoda, nisu definisani članom 18. Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH za 2021. godinu, kojim se osiguravaju sredstva za plaće i naknade za budžetske korisnike. Iako je Zavod osnovan kao zdravstvena ustanova, a finansira se iz Budžeta FBiH, smatramo da plaće direktora i zaposlenika trebaju biti usklađene s plaćama ostalih budžetskih korisnika (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).**

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještajima, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizionske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE / TAČKA
1.*	Usvojiti mapu procesa sa jasno određenim odgovornim licima za provođenje aktivnosti i utvrđenim rokovima za realizaciju.	4.
2.	Donijeti odluku o radnom vremenu u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.	4.
3.*	Donijeti Plan integriteta u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.	4.
4.	Nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja hitnosti i sačinjavanja tenderske dokumentacije.	5.2
5.	U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.	7.
6.*	Donijeti Pravilnik o plaćama sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće, te preispitati opravdanost donošenja odluka o povećanju koeficijenata plaće po osnovu položajnog dodatka.	7.1.2.1
7.	Poduzeti aktivnosti na usklađivanju plaće direktora Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH sa plaćama ostalih rukovodećih državnih službenika budžetskih korisnika.	7.1.2.1
8.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze), u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.2
9.	Osigurati provođenje potpisanih ugovora provedenih nabavki i koristiti klauzule zaštite budžetskih sredstava u slučaju da ih dobavljač ne poštuje.	7.1.2.2
10.*	Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.	7.1.2.2
11.	Izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.1.2.2
12.	Formiranje popisnih komisija vršiti u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, te voditi računa da se u komisije ne imenuju osobe koje su materijalno i finansijski zadužene za sredstva koja se popisuju.	7.2.4.
13.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi.	8.
14.	Osnovne elemente zaključenih ugovora nakon provedenih javnih nabavki objavljivati u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (četiri)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2021. godinu;
- Budžet FBiH za 2021. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je osnovan Zakonom o zdravstvenoj zaštiti¹ i Odlukom o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH Vlade FBiH iz aprila 1998. godine.²

Zavod, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, vrši statistička istraživanja iz područja zdravstva u svrhu praćenja i ocjene zdravstvenog stanja stanovništva iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi; planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva; vodi javno-zdravstvene registre; prati i analizira epidemiološko stanje, predlaže, organizira i provodi protuepidemijske mjere, posebno u izvanrednim situacijama; planira i nadzire mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i protuepidemijske DDD postupke; planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provedbe obaveznih imunizacija; obavlja javnozdravstvene mikrobiološke djelatnosti od interesa za državu; prati, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodo-snabdijevanja na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i onih koje su namijenjene u međunarodnom prometu.

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je Upravni odbor usvojio 2012. godine, s posljednjom izmjenom od 21. 10. 2020. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mesta izvršilaca i zaposlenika. Pravilnik je donio Upravni odbor, kako je definirano članom 49. Statuta. Članom dva Pravilnika definirano je da Zavod djeluje u dvije organizacione cjeline, i to u Sarajevu i Mostaru.

Sistematisovana su radna mjesta za 170 izvršilaca, a na 31. 12. 2021. godine u Zavodu je bilo 116, dok je Budžetom planirano 126 zaposlenih.

Poslovanje se odvija u sedam organizacionih jedinica kojima rukovode rukovodioci službi za: epidemiologiju, socijalnu medicinu, zdravstvenu statistiku, promociju i edukaciju, zdravstvenu ekologiju, finansijske poslove, pravne i opće poslove, kao i centar za zaštitu od zračenja i centar za zdravstveni menadžment.

Zavod predstavlja i zastupa direktor Siniša Skočibušić, imenovan 26. 5. 2021. godine, nakon ostavke dotadašnjeg direktora Davora Pehara. Direktora imenuje i razrješava Upravni odbor uz saglasnost Federalnog ministra zdravstva, u skladu sa članom 52. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Zavodom upravlja Upravni odbor koji imenuje i razrješava Vlada FBiH u skladu s članom 50. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Upravni odbor Zavoda imenuje Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, i čine ga predstavnici osnivača – tri člana, od kojih jedan mora biti ispred Federalnog ministarstva zdravstva, stručnih radnika Zavoda – dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz reda zdravstvenih radnika. Vlada FBiH je imenovala Upravni odbor Zavoda za javno zdravstvo FBiH 13. 11. 2014. godine na period od četiri godine, u sastavu: predsjednik Goran Čerkez i četiri člana (Alen Pilav, Aida Ramić-Čatak, Dubravka Ćubela i Aida Pilav) kojem je mandat istekao u 2018. godini. Na hitnoj sjednici održanoj 7. 6. 2021. godine Vlada FBiH razriješila je stari Upravni odbor i imenovala privremeni Upravni odbor Zavoda u sastavu: predsjednik Goran Čerkez i četiri člana (Mirza Terzo, Lejla Lizde, Aida Ramić-Čatak i Sladana Šarac). Privremeni Upravni odbor je razriješen na sjednici Vlade FBiH održanoj 25. 4. 2022. godine, kada je doneseno i Rješenje o imenovanju novog Upravnog odbora u sastavu: predsjednik Mirza Terzo i četiri člana (Marina Bera, Lejla Pašić-Kovač, Sladana Šarac i Adnana Maksumić). Osim toga, na istoj sjednici doneseno je i Rješenje³ kojim je imenovan Nadzorni odbor Zavoda u sastavu: predsjednik Ludvig Letica i dva člana (Arif Velić i Sanjin Musa).

Privremeno sjedište Zavoda na osnovu Statuta registrovano je u Sarajevu, a poslovanje se obavlja u dvije poslovne jedinice, i to u Sarajevu, Ulica Titova broj 9, i u Mostaru, Ulica Vukovarska 46.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

² „Sl. novine FBiH“, br. 15/98, 48/00

³ „Sl. novine FBiH“, br. 32/22

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2021. do maja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Planiranje potrebnih količina vakcina za naredni period vrši se na osnovu realnih pokazatelja i stanja na skladištu.
- 2) Poduzete su aktivnosti kako bi se osigurao blagovremen i potpun nadzor nad kontrolom troškova nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta.
- 3) U saradnji s Federalnim ministarstvom finansija poduzete su aktivnosti na evidentiranju prihoda i rashoda nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta.
- 4) Provode se aktivnosti na redovnoj naplati potraživanja za izvršene usluge, u skladu sa zakonskim propisima.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Zavod je usvojio strategiju upravljanja rizicima, ali nije sačinjena mapa procesa sa registrom rizika, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru.
- 2) Imenovana je radna grupa za donošenje Plana integriteta i Plana djelovanja Zavoda za borbu protiv korupcije.
- 3) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji smanjen je broj izvršilaca koji su u prethodnom periodu bili angažovani putem ugovora o djelu.

Nerealizovane preporuke

- 1) Donijeti Pravilnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 14 preporuka, od čega je 10 novih i četiri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (jedna nerealizovana i tri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je pet preporuka koje nisu implementirane u potpunosti do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji. Preporuke koje nisu ili su djelimično implementirane ponovljene su u izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁴ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH⁵ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁷

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, usvojenim 2012. godine, sa posljednjim dopunama izvršenim u 2020. godini, uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadatka. U opisu radnih mjesta nije utvrđen stepen složenosti poslova, koji se koristi kao kriterij za dodjelu koeficijenta definisanih Pravilnikom o radu. Stepene složenosti poslova za zaposlene medicinske struke Zavod je preuzeo iz Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH iz 2007. godine i prenio ih u Pravilnik o radu, te ih koristi pri obračunu plaća. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ne sadrži opis radnih mjesta zaposlenika po složenosti poslova, što utiče na dodijeljeni koeficijent za obračun plaća zaposlenih. U 2017. godini potpisana je Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u području zdravstva na teritoriji FBiH između Nezavisnog strukovnog sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu FBiH, s jedne strane i kantonalnih ministara zdravstva u vladama Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona i Bosansko-podrinjskog kantona, s druge strane. Zavod je završio pregovore sa Sindikatom Zavoda obje organizacione jedinice i usaglašen je konačni prijedlog kolektivnog ugovora na nivou poslodavca, te su budžetom za 2022. godinu osigurana sredstva za njegovu primjenu. Pokrenuta je procedura za odluku o davanju saglasnosti Vlade FBiH za potpisivanje kolektivnog ugovora, te su pokrenute procedure za izmjenu Pravilnika o radu sa odredbama novog kolektivnog ugovora i reorganizaciji Zavoda za potrebe novog Pravilnika o unutrašnjem organizaciji i sistematizaciji. Do okončanja revizije nije potpisana kolektivni ugovor niti su usvojeni prateći interni akti.

Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe,⁸ koju je donijela Vlada FBiH, utvrđeno je da sedmično radno vrijeme u federalnim organima državne službe, stručnim i drugim službama Vlade FBiH i drugim tijelima federalne uprave traje 40 sati i raspoređuje se na pet radnih dana po osam sati. Prema Odluci, dnevni odmor u trajanju od 30 minuta, čije korištenje utvrđuje rukovodilac organa uprave, ne računa se u radno vrijeme od 40 sati.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁷ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 17/06 i 93/15

Posebna odluka o radnom vremenu Zavoda nije donesena, a uvidom u dokumentaciju i prema izjavi ovlaštene osobe, radno vrijeme u Zavodu je od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ sati sa pauzom. Također, evidencija o radnom vremenu u toku 2021. godine nije vođena u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁹ (u daljem tekstu: Pravilnik), jer prezentirana evidencija ne sadrži sve podatke propisane Pravilnikom. **U toku obavljanja konačne revizije predočen nam je Prijedlog pravilnika o evidenciji i kontroli radnog vremena, koji je sačinjen u aprilu 2022. godine, a kojim je propisano da se evidencije o prisustvu na poslu vode u skladu sa Pravilnikom.**

Također, interni akti nisu usaglašeni sa izmjenama u zakonskoj regulativi i dodatnim nadležnostima Zavoda (provođenje nabavki i skladištenje vakcina za program obavezne godišnje imunizacije stanovništva protiv zaraznih bolesti), kao npr. Pravilnik o radu iz 2006. godine, Statut iz 2012. godine, Pravilnik o finansijskom poslovanju iz 2006. godine, Pravilnik o formiranju cijena iz 2003. godine, Pravilnik o korištenju, sigurnosti i zaštiti informatičke opreme i podataka iz 2006. godine, itd.

Pravilnikom o internoj kontroli iz 2016. godine definisani su upravljački, administrativni i finansijsko-računovodstveni kontrolni postupci, postupci informisanja i komuniciranja, te izvršena procjena rizika za određene aktivnosti i propisani postupci nadgledanja za pojedine procese poslovanja. Izvršena je procjena kontrolnog rizika za sve značajnije procese koji obavljaju sektori i službe, u cilju smanjenja vjerovatnoće da će doći do neželjenih dešavanja zbog nedovoljnog funkcionisanja internih kontrola. Pravilnik treba dopuniti konkretnim opisima procesa i odgovornim radnim pozicijama po Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji za konkretnе interne kontrole. Iako je definisan navedenim Pravilnikom, nije vršen nadzor nad provođenjem predviđenih kontrolnih aktivnosti i donesenih politika i procedura, niti su sačinjavani izvještaji o tome, što je značajno za Zavod s obzirom na to da posluje u dvije zasebne organizacione jedinice.

Strategija upravljanja rizicima usvojena je 16. 12. 2021. godine i u prilogu je mapa rizika sa procjenom, međutim nije utvrđena mapa procesa i lica odgovornih za provođenje, kao ni način i rokovi provođenja pojedinih aktivnosti.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH, Zavod je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 25. 2. 2022. godine, sa identifikovanim slabostima u dijelu internih akata i nedostatka strategije rizika i mape procesa Zavoda.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **usvojiti mapu procesa sa jasno određenim odgovornim licima za provođenje aktivnosti i utvrđenim rokovima za realizaciju;**
- **donijeti odluku o radnom vremenu u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹¹ predviđeno da će internu reviziju za Zavod obavljati jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva zdravstva. U toku revidirane godine nije vršena interna revizija Zavoda.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prevencija korupcije

Zavod je formirao radnu grupu za izradu, implementaciju i praćenje plana integriteta, koja nije okončala aktivnosti na izradi i provođenju Plana integriteta u 2021. godini, koji predstavlja interni antikorupcioni dokument čija je svrha sprečavanje korupcije smanjenjem rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti.

Preporuka:

- **donijeti Plan integriteta u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.**

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI

5.1 Program obavezne imunizacije

U skladu s članom 116. stav 10. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zavod je ustanova koja planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provođenje obaveznih imunizacija na teritoriji FBiH. Na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti¹² federalni ministar zdravstva je donio Pravilnik o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi,¹³ koja se provodi po programu imunizacije koji u vidu naredbe za svaku godinu donosi federalni ministar zdravstva, na prijedlog Zavoda i Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva, u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Po istom principu 4. 2. 2021. godine donesena je i Naredba o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2021. godini.¹⁴

Zdravstvena ustanova koja obavlja imunizaciju dužna je napraviti godišnji plan imunizacije i dostaviti ga kantonalnom zavodu za javno zdravstvo, a kantonalni zavod Federalnom zavodu najkasnije do 1. februara za tekuću godinu. Plan potreba vakcina za FBiH sačinjava Služba za epidemiologiju Zavoda, vodeći se zaključcima i preporukama Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva. Broj potrebnih doza planira se prema broju obveznika za vakcinisanje i broju doza po obvezniku, u skladu s važećim Kalendarom imunizacije sa uračunatim rasturom (ovisno o pakovanju vakcina npr. multidozne vakcine faktor rastura 1,33) i postojećim zalihama vakcina. Za broj planiranih obveznika u prvoj godini života uzima se broj novorođene djece iz prethodne godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku), a za ostale imunizacije uzimaju se postojeći podaci iz kartoteka zdravstvenih ustanova koje provode imunizaciju na području FBiH. Također, broj planiranih doza zavisi od uspješnosti provođenja Programa obveznih imunizacija u prethodnom periodu, epidemiološke situacije i od izmjena Kalendarja imunizacije.

Uvidom u Plan nabavki vakcina za period 2019-2021. godine ne možemo potvrditi da su potrebne količine sačinjene u skladu s kriterijima; npr. za BSG vakcincu planirane su količine od 82.000 doza koje se daju u jednoj dozi po rođenju djeteta, a u 2021. godini rođeno je samo 16.873 djece (2020. godine 17.211, 2019. godine 18.019). S obzirom na to da se BSG vakcina pakuje u 20 doza po bočici i da se bočica otvara po davanju vakcine novorođenom djetetu bez obzira na to koliko je djece rođeno, u zdravstvenoj ustanovi dolazi do rastura doza neupotrijebljenih vakcina. Također, stanje vakcina u skladištu na kraju godine ukazuje na to da planirane količine za 2021. godinu nisu odgovarale potrebama, što je prikazano u tabeli:

Red. br.	Vrsta vakcine	Stanje na 31. 12. 2020.	Nabavljeni količina	Distribuirano u toku godine	Stanje na 31. 12. 2021.
1	2	3	4	5	6=3+4-5
1.	BCG i otapalo	246.000	82.000	71.600	256.400
2.	DTaP + IPV - difterija	10.850	18.200	14.400	14.650
3.	DTaP + IPV + Hib -	29.500	16.410	43.620	2.290
4.	Hepatitis B	23.769	47.000	58.679	12.090

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 29/05

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 22/19, 12/21

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 12/21

Red. br.	Vrsta vakcine	Stanje na 31. 12. 2020.	Nabavljena količina	Distribuirano u toku godine	Stanje na 31. 12. 2021.
1	2	3	4	5	6=3+4-5
5.	MRP	23.910	24.180	22.660	25.430
6.	IPV- inaktivirano polio virusna vakcina	65	380	220	225
7.	PCV – Pneumokokna, polisaharidno konjugirana vakcina za djecu	3	0	0	3
8.	dT - difterija, tetanus - pro adultis	7.823	18.500	17.545	8.778
9.	Četverovalentna vakcina protiv influence	0		0	
10.	Antirabična vakcina	700	0	555	145
11.	HRIG humani imunoglobulin	49	0	17	32
12.	Turbekulinske šprice za BSG vakcine	8.900	40.000	18.400	30.500

S obzirom na stanje vakcina na skladištu, kod planiranja potrebnih količina cjepiva u trogodišnjoj nabavci za period 2022-2024 uzete su u obzir postojeće zalihe, pa je utvrđeno da okvirnim sporazumom za nabavku BCG vakcine u 2022. godini uopće nije planirana nabavka vakcine.

Zbog nepoštovanja ugovora dobavljač je dostavio samo 16.410 doza vakcine DTaP + IPV + Hib od planiranih i ugovorenih 59.000 doza, što je detaljnije obrađeno u tački 7.1.2.2 Izvještaja. S obzirom na godišnju distribuciju i stanje ovih vakcina na kraju godine, ne možemo potvrditi da su osigurane dostatne količine kako bi se provodila redovna imunizacija u skladu s Naredbom o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti dok se ne provede procedura nabavke za naredni period.

Na osnovu odluke Vlade FBiH od 2015. godine Zavod vrši nabavku vakcina za obaveznu imunizaciju djece na području FBiH koju je ranije obavljao Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Upravljanje vakcinama u FBiH obavlja se u skladu s Pravilnikom o dobroj distributivnoj praksi GDP lijekova za humanu upotrebu¹⁵ i Pravilnikom o uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu svih vrsta lijekova koji se upotrebljavaju u zdravstvenim ustanovama.¹⁶ Prema ovim propisima, Zavod je 26. 1. 2021. godine dobio rješenje Federalnog ministarstva zdravstva da ispunjava uslove prostora, opreme i kadra za obavljanje lječarske djelatnosti – prometa lijekova na malo u organizacionoj jedinici Mostaru i samostalno upravlja prijemom, skladištenjem i distribucijom vakcina. Zavod je donio Operativne procedure prijema skladištenja i distribucije vakcina za provođenje programa imunizacije u FBiH, kojima je propisao način obavljanja poslova u vezi s vakcinama.

Nakon završene tenderske procedure dobavljači ugovorenu količinu vakcina dostavljaju Zavodu u dvije ili više isporuka, odnosno prema rasporedu koji Zavod prethodno usaglasi s dobavljačem. Distribucija vakcina vrši se prema planovima i potrebama zdravstvenih ustanova zaduženih za provođenje imunizacije. Količina isporučenih vakcina određuje se nalogom koji se, ovjeren, po obavljenoj isporuci, dostavlja Zavodu kao dokaz o izvršenoj isporuci. Rok za provođenje distribucije ne smije biti duži od sedam dana.

Kantonalni zavodi obavezni su da dostavljaju Zavodu mjesечne i godišnje izvještaje o izvršenim imunizacijama i potrošnji vakcina zdravstvenih ustanova koje obavljaju obaveznu imunizaciju, kao i informacije o rasturu. Kantonalni zavod za javno zdravstvo sastavlja zbirni mjesечni izvještaj o provedenoj vakcinaciji i potrošnji vakcina na svom području i dostavlja ga Zavodu, i to najkasnije do 20. u mjesecu, za prethodni mjesec, a godišnji izvještaj dostavlja najkasnije do 15. marta za proteklu kalendarsku godinu, koji služi kao osnova za planiranje potrebnih količina za narednu godinu.

Na osnovu podataka iz izvještaja „Godišnji obuhvat imunizacijama u Federaciji BiH, 2021. godina (cijepljenje, docjepljivanje – ciljna i druge dobne skupine) po kantonima“ u toku godine je obavljena imunizacija u skladu sa planiranim i ostvaren je obuhvat od 75,69%.

¹⁵ „Sl. glasnik BiH“, br. 75/13

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 28/18

5.2 Nabavka i distribucija COVID vakcina

Pravilnik o dopunama Pravilnika o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi uslijed pandemije COVID-19 dopunjeno je za poglavljje **imunizacije protiv COVID-a 19 u uvjetima proglašene epidemije**. Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva utvrdilo je prioritete za imunizaciju:

- 1) zdravstvenih radnika i pomoćnog osoblja koje radi u zdravstvenim ustanovama, naročito onih koji rade na odjelima koji brinu za pacijente s visokim rizikom za komplikacije; medicinskog osoblja i njegovatelja u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 2) osoba u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 3) osoba starijih od 60 godina;
- 4) osoba (dob prema uputama proizvođača) sa hroničnim bolestima respiratornog i kardiovaskularnog sistema, hroničnim bolestima bubrega i jetre, dijabetesom, hroničnim neurološkim bolestima i različitim tipovima imunosupresije, asplenijom ili disfunkcijom slezene, morbidno pretilim;
- 5) osoba zaposlenih u javnim službama od značaja za odgovor na epidemiju COVID-19 (policija, obrazovanje i dr.).

Imunizaciju protiv bolesti COVID-19 planiraju i koordiniraju zavodi za javno zdravstvo u FBiH, a provode zdravstvene ustanove, u skladu s Planom imunizacije protiv pandemije COVID-19 u FBiH. Vlada FBiH je 14. 1. 2021. prihvatile Plan imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH i za njegovo provođenje zadužila Federalno ministarstvo zdravstva i Zavod za javno zdravstvo FBiH, svako u okviru svojih nadležnosti. Plan se realizovao u saradnji s nadležnim tijelima vlasti za oblast zdravstva u kantonima, kao i zdravstvenim ustanovama na teritoriji Federacije BiH. Revidiranje Plana imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH vršit će se u odnosu na promijenjenu epidemiološku situaciju i nova naučna saznanja o vakcinama, kao i na promjene drugih uslova od kojih zavisi provedba. Planom imunizacije, koji je izradio Zavod, a preložilo Federalno ministarstvo zdravstva, obuhvaćeni su: epidemiološka situacija, regulatorni okvir za njegovo provođenje, planiranje i koordinacija uvođenja imunizacije protiv COVID-a 19, resursi i finansije, ciljne populacije i strategija imunizacije, upravljanje lancima snabdijevanja, upravljanje ljudskim resursima i trening, provođenje imunizacije, te komunikacija s javnošću i prihvatanje imunizacije. Kantonalni zavodi za javno zdravstvo kantona i zdravstvene ustanove donijeli su Planove imunizacije protiv COVID-a 19 u skladu s Planom imunizacije u FBiH. Zavod je, u skladu sa zaduženijima, nadzirao i evaluirao provođenje imunizacije na osnovu Plana imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH na svim nivoima u FBiH i izvještavao Vladu FBiH.

Zaključkom Vlade FBiH od 25. 2. 2021. godine Zavod je uključen u proces nabavke i uvoza vakcina za potrebe FBiH, kao koordinator aktivnosti sa ponuđačima. Zahtjev za dobijanje informativne ponude nabavke vakcina Zavod je dostavio na adresu 41 registrovanog veletrgovca lijekovima, kao i predstavništvu firme Sinopharm u BiH. Vlada FBiH je rješenjem formirala ad hoc tim za pregovore s proizvođačima vakcina u koji su imenovani predstavnici Zavoda, Federalnog ministarstva zdravstva, Odbora za zdravstvo Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, Kantona Sarajevo, Tuzlanskog i Hercegovačko-neretvanskog kantona. Na sjednici održanoj 8. 3. 2021. godine zaključkom je utvrđeno da kompanija koja nema Ugovor sa proizvođačem vakcina ne može biti ponuđač vakcina za FBiH. Prema procjeni Federalnog ministarstva zdravstva, ugovorom je trebalo osigurati nabavku do 400.000 vakcina, u protuvrijednosti do 12 miliona KM. Nakon što je Zavod dostavio Vladi FBiH Informaciju o provođenju postupka ispitivanja tržišta, te obavljenim pregovorima sa proizvođačima vakcina i/ili ovlaštenim zastupnicima u svrhu nabavke vakcina protiv koronavirusa (COVID-19) zaključkom od 16. 3. 2021. godine zadužen je da zaključi ugovor za nabavku 500.000 vakcina Sputnik V. Ugovor se nije realizovao zbog objektivnih mogućnosti ponuđača za pribavljanje potrebne dokumentacije za uvoz vakcina. Vlada FBiH je ponovo 25. 3. 2021. godine formirala Pregovarački tim za nabavku vakcina protiv koronavirusa (COVID-19) za potrebe građana FBiH, kojeg su činili premijer FBiH Fadil Novalić, federalni ministar zdravstva Vjekoslav Mandić, federalna ministrica okoliša i turizma Edita Đapo i direktor Zavod za javno zdravstvo FBiH Davor Pehar. Nakon niza provedenih sastanka i razgovara s ambasadorima u BiH (NR Kine, Ruske Federacije u BiH, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, te Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država) pregovarački tim je ocijenio da je poduzeo aktivnosti koje su mu bile u nadležnosti i obavezao Zavod za daljnje aktivnosti u vezi s nabavkom vakcina.

Vlada FBiH je 11. 4. 2021. godine odobrila potpisivanje Međunarodnog sporazuma o povjerljivosti s Kompanijom Kineske nacionalne Biotec Grupe (proizvođač) i Kina Sinopharm International Korporacijom (prodavač). Po ovlaštenju Vlade FBiH, v. d. direktora Zavoda je 9. 6. 2021. godine potpisao Ugovor o direktnoj nabavci 500.000 doza vakcina Sinopharm od China National Biotec Group Company Limited (CNBG) i proizvođačem Beijing Institute of Biological Products Co, Ltd (oboje kao isporučiocici) i Sinopharm International Hongkong Limited (kao prodavac). Sredstva za nabavku vakcina, kao i transport, uvoz i skladištenje obezbijeđena su Odlukom Vlade o preraspodjeli sredstava (12.000.000 KM) i iz sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH (2.140.200 KM), što je detaljnije opisano u tački 6. Izvještaja, koja su odobrena u operativnom budžetu Zavoda na poziciji *nabavka lijekova*. Iz navedenih sredstava izvršena je nabavka vakcina u iznosu od 12.516.000 KM. **Proces nabavke vakcina trajao je preko tri mjeseca, što je u suprotnosti sa zakonskim odredbama koje definišu izuzeće od procesa javnih nabavki zbog hitnosti, koje po mišljenju Agencije za javne nabavke BiH predstavljaju situacije kada je potrebno reagovati istog momenta, npr. u roku od jednog ili dva sata, čak u nekoliko minuta, odnosno kada objektivno nije moguće primijeniti ni pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci.**

Troškovi transporta vakcina u iznosu od 471.052 KM realizovani su na osnovu Ugovora o pružanju usluga uvoza, skladištenja i transporta potписанog sa „Hercegovinalijekom“ d.o.o. Mostar 26. 4. 2021. godine bez provedene procure javnih nabavki, uz primjenu izuzeća zbog hitnosti. Vlada FBiH je zaključkom od 23. 4. 2021. godine naložila Zavodu da potpiše ugovor o nabavci usluga uvoza, skladištenja i transporta Sinopharm vakcina protiv COVID-a 19 zbog krajnje hitnosti sa „Hercegovinalijekom“ d.o.o. Mostar, s obzirom na to da je u postupku javne nabavke Ministarstva civilnih poslova BiH odabran taj dobavljač. **Budući da nabavka vakcina u momentu potpisivanja ovog ugovora nije bila okončana, ne možemo potvrditi primjenu izuzeća od procedura javnih nabavki za usluge uvoza, skladištenja i transporta.**

Prodavač i isporučilac su 1. 7. 2021. godine službeno obavijestili da su potpisali ugovor, te završili ostale administrativne procedure neophodne za početak realizacije ovog ugovora. Vlada FBiH je 24. 6. 2021. godine¹⁷ dala saglasnost da tekst potписанog Ugovora o nabavi SARS-CoV-2 Vaccine (Vero Cell), Inactivated ili Covid-19 (Vero Cell) Inactivated nosi oznaku stepen tajnosti „POVJERLJIVO“, iako se radi o budžetskim sredstvima. Na osnovu prezentovane dokumentacije za nabavku COVID vakcina i transakcije plaćanja prema dobavljaču nisu konstatovana odstupanja u realizaciji i plaćanju po osnovu ugovora. U skladu sa ugovorom, svih 500.000 doza vakcina Sinopharm isporučeno je 6. 8. 2021. godine, sa rokom važenja do 4. 7. 2023. godine. Pored nabavljenih vakcina, u toku godine u Zavod su pristigle vakcine putem donacije zemalja Evropske unije i EU4HEALTH Projekta¹⁸ (1.521.484 doza) i nabavke putem COVAX-a (212.660 doza).

U tabeli su prikazane zaprimljene doze vakcina, kao i stanje do konačne revizije:

Proizvođač	Zaprimljeno doza	Stanje na 16. 5. 2022.
Pfizer	761.670	85.752
AstraZeneca	692.127	0
Sinovac	58.807	75
Sinofarm	630.360	300.358
Moderna	91.180	39.110
UKUPNO	2.234.144	425.295

Značajan dio doniranih vakcina zaprimljen je i sa kraćim rokovima korištenja (od jednog do šest mjeseci), pa su određene količine odložene za uništenje zbog isteka roka. Na 31. 3. 2022. godine predložene su za otpis i uništenje sljedeće vakcine:

Vrsta vakcine	Donirano:	Rok valjanosti	Izvor	Količina
AstraZeneca	13.8.2021	1.10.2021	Donacija Republike Austrije	202.670
AstraZeneca	13.8.2021	1.11.2021	Donacija Republike Austrije, COVAX	37.810
Sinovac	25.6.2021	1.10.2021	Donacija Republike Malezije FBiH	1.167
Moderna	25.10.2021	4.1.2022	Donacija Hrvatska	6.760
COMIRNATY	21.1.2022	1.12.2021	Donacija Republike Bugarske	127.020
UKUPNO:				375.427

¹⁷ Zaključak Vlade FBiH V. broj: 1047/2021 tačka 4.

¹⁸ Program Evropske komisije usvojen kao odgovor na pandemiju COVID-19 i za pojačanje pripremljenosti EU za krizu u zdravstvu

Postupak odabira dobavljača za usluge uništenja medicinskog otpada – vakcina do okončanja revizije nije proveden. Izbor ovlaštene kompanije za odvoz i zbrinjavanje vakcina s isteklim rokom (protiv COVID-a 19 i drugih) planiran je u Planu javnih nabavki za 2022. godinu sa procijenjenom vrijednošću od 42.735 KM bez PDV-a, putem otvorenog postupka. Vakcine su odložene na propisan način i čekaju se vakcine iz kantonalnih zavoda koje su spremne za otpis kako bi se uništenje obavilo za sve zajedno.

Ne možemo potvrditi opravdanost primjene člana 10. stav 1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama, odnosno izuzeća od primjene odredbi ovog Zakona zbog posebnih mjera sigurnosti za nabavku, uvoz, transport i skladištenje vakcina. Period provođenja nabavke vakcina trajao je preko tri mjeseca i na skladištu je na kraju godine ostalo 300.358 vakcina. Također, značajne količine vakcina zbog rokova upotrebe nisu iskorištene i odložene su za uništenje. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrstile specifikacije i karakteristike roba koje su bile predmet nabavke, niti da je izvršena provjera kvalificiranosti ponuđača. Vlada FBiH je na zahtjev dobavljača proglašila ugovor o nabavci vakcina Sinofarm povjerljivim, iako se radi o javnim sredstvima i nabavci robe koja se tiče javnog zdravstva građana FBiH, što nije u skladu s principom transparentnosti definisanim članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **nabavke robe vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja hitnosti i sačinjanja tenderske dokumentacije.**

Od zaprimljenih vakcina kantonalnim zavodima za javno zdravstvo su dostavljene vakcine u sljedećim količinama (podaci po izvještaju od 1. 5. 2022. godine):

Kanton	PFIZER	ASTRA ZENECA	SINOVAC	SINOPHARM	SPUTNIK V	MODERNA	UKUPNO	Planirano	Realizovano
Unsko-sanski	49.788	32.210	4.834	14.866		1.680	103.378	10%	7%
Posavski	9.738	10.560	1.038	5.846		970	28.152	2%	2%
Tuzlanski	130.788	95.160	9.668	45.702		11.020	292.338	20%	20%
Zeničko-dobojski	85.566	94.390	7.302	56.810		10.520	254.588	15%	18%
Bosansko-podrinjski	7.038	6.470	620	7.322		400	21.850	1%	2%
Srednjobosanski	56.592	48.040	4.834	32.886		5.870	148.222	10%	10%
Hercegovačko-neretvanski	50.346	41.480	5.318	43.160	1.000	4.140	145.444	11%	10%
Zapadnohercegovački	15.378	5.460	1.532	2.824		1.090	26.284	4%	2%
Sarajevski	126.186	111.570	20.596	116.302		8.330	382.984	21%	27%
Kanton 10	16.650	6.130	1.658	4.118		1.180	29.736	5%	2%
UKUPNO	548.070	451.470	57.400	329.836	1.000	45.200	1.432.976	100%	100%

Planom imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH definisan je Plan cijepljenja protiv COVID-a 19 po rizičnim kategorijama i kantonima i brojem stanovnika u kantonima, kojim je planirana imunizacija sa 800.000 doza vakcina. Raspodjele vakcina su vršene prema kantonalnim zavodima na osnovu njihovih zahtjeva i potreba i s obzirom na to da je distribucija vakcina značajnija od inicialno planiranih 800.000 doza nisu zabilježena značajna odstupanja od plana. Prema izvještaju o imunizaciji protiv COVID 19 ukupno vakcinisanih u FBiH u 2021. godini je 1.073.805 (vakcinisanih I dozom: 537.888; II dozom: 500.074 i III dozom: 35.843).

5.3 Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta

Pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta (u daljem tekstu: KPE), koji je donio federalni ministar zdravstva na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđen je plan i program kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta. Na osnovu Ugovora o partnerskoj saradnji koji je Zavod u 2016. godini zaključio sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, Zavod je određen za nosioca profesionalne edukacije.

Ugovoreno je da polaznici edukacije ili ustanove naknadu za edukaciju uplaćuju na račun Ekonomskog fakulteta, na posebno otvoreni podračun. Svi troškovi edukacije trebaju biti usaglašeni među ugovornim stranama i plaćat će se sa tog podračuna. Ugovorom je predviđeno da se neutrošena sredstva nakon plaćanja svih dogovorenih direktnih i indirektnih troškova edukacije, po završenom nivou edukacije, podijele između tri institucije na osnovu usaglašene procjene opterećenja provedbom edukacije, nakon što ovlaštene osobe za finansijske poslove sve tri institucije utvrde tačan iznos ostatka. Aneksom iz 2018. godine utvrđivanje ostatka neutrošenih sredstava ostavljeno je u nadležnosti Ekonomskog fakulteta koji preostali iznos dijeli između tri institucije. Potpisivanjem ovog aneksa Zavod je ostao bez nadzora i kontrole nad troškovima po osnovu KPE, samim tim i iznosa koji mu pripada.

U toku godine Ekonomski fakultet dostavio je Zavodu obračune za edukacije održane u 2021. godini prema planu edukacije, sa ukupno iskazanim prihodima i rashodima, te neutrošenim sredstvima koja pripadaju Zavodu u iznosu od 59.537 KM, bez relevantne dokumentacije kojom bi se mogao potvrditi obračun. Sredstva su uplaćena na Jedinstveni račun Trezora, a Zavod je uplate evidentirao kao i u ranijem periodu, na potraživanjima od Ekonomskog fakulteta.

Također, na osnovu ostvarenih uplata za neutrošena sredstva od profesionalne edukacije Zavod vrši refundaciju za tekuće izdatke storniranjem doznačene refundacije u ukupnom iznosu od 51.013 KM. Na ovaj način umanjuju se iskazani redovni troškovi, a prihodi ostvareni po ovom osnovu ni ne iskazuju se, što znači da nema sučeljavanja prihoda i rashoda.

Po osnovu preporuka iz prethodne godine kojima je konstatovana nedostatna kontrola nad ostvarenim prihodima kao i neadekvatan način evidentiranja prihoda i rashoda nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta Zavod je održao sastanak sa predstvincima Federalnog ministarstva finansija i pokrenuo postupak za otvaranje namjenskog računa za KPE od 2022. godine. Vlada FBiH je 22. 12. 2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za izdvajanje namjenskog prihoda po osnovu uplata od polaznika u svrhu edukacije i isplate na posebni namjenski račun/podračun u okviru JRT FBiH.¹⁹

Odlukom je definisana namjena sredstava za isplatu troškova koju čine: naknade predavačima, administrativnom osoblju za praćenje edukacije, uključujući pripadajuće poreze i doprinose, putne troškove predavača uključujući pripadajuće poreze i doprinose, troškove komunikacija, troškove kancelarijskog i potrošnog materijala, usluge štampanja i objave oglasa, te isplate od preraspodjela sredstava po osnovu zaključenih sporazuma s obrazovnim ustanovama. Nakon izmirenja svih troškova za tu fiskalnu godinu, potrebno je izvršiti prijenos ostalih neutrošenih sredstava s posebnog namjenskog računa na depozitni račun Budžeta FBiH.

S obzirom na to da Zavod od 2022. godine preuzima ulogu nosioca projekta i obavlja sve poslove vezano za organizaciju i praćenje provođenja kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta, voditelj Centra za zdravstveni menadžment treba obavljati projektne aktivnosti u skladu sa sistematizovanim poslovima utvrđenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, a ne na osnovu kontinuiranih ugovora o djelu.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2021. godinu²⁰ utvrđena sredstva su 9.493.253 KM na osnovu korigovanog zahtjeva Zavoda, jer su sredstva po instrukciji u iznosu od 9.193.310 KM bila nedostatna. Odlukom Vlade FBiH od 12. 3. 2021. Zavodu je uvećan odobreni budžet za 12.000.000 KM na poziciji nabavka materijala i sitnog inventara-vakcine koji su preraspodijeljeni sa Federalnog ministarstva zdravstva sa pozicije tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Nabavka vakcina protiv COVID-a 19.

Tekuća rezerva je odobrena Odlukom Vlade FBiH od 17. 3. 2021. godine u iznosu od 2.140.200 KM u svrhu nabavke vakcina protiv koronavirusa (COVID-19).

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 103/21

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 4/21

Odlukom Vlade FBiH od 24. 6. 2021. godine Zavodu je umanjen odobreni budžet za 50.000 KM koje su preraspodijeljene sa Zavoda u korist drugih budžetskih korisnika za izvršenje vansudskih nagodbi sa zaposlenicima. Operativni budžet nakon preraspodjele sredstava po Odluci Vlade Federacije BiH za kupovinu vakcina, odobrenih sredstava tekuće rezerve, iznosio je 23.673.453 KM.

Upravni odbor Zavoda, u skladu sa Statutom Zavoda, donio je Strateški plan Zavoda za javno zdravstvo FBiH 2020-2024. godine. Godišnji plan i program rada kao i Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Zavoda dostavljen je Vladi FBiH u predviđenim rokovima.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku. U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta u koloni *planirano* Zavod je iskazao više odobrena sredstva za osnovu donacija iz projekata u ukupnom iznosu od 793.623 KM u odnosu na posljednji odobreni budžet, što nije u skladu sa odredbama člana 9. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *u finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.*

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 1.494.673 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 479.697 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od pružanja javnih usluga u iznosu od 1.030.433 KM, primljene namjenske donacije neplanirane u budžetu od 464.023 KM i prihodi od imovine u iznosu od 217 KM. Zavod ostvaruje vlastite prihode u sklopu javnih prihoda Trezora FBiH na osnovu laboratorijskih usluga (hemiska i mikrobiološka ispitivanja hrane i vode) i usluga Centra za zaštitu ionizirajućeg zračenja. Usluge se pružaju na osnovu utvrđenog cjenovnika koji donosi Upravni odbor Zavoda. Cjenovnik Zavoda usvojen je 2015. godine, sa izmjenama i dopunama u 2020. godini. Dodatno Zavod potpisuje ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji sa korisnicima usluga Zavoda, kojima se određuju uslovi poslovanja, kao i odobreni popusti. Prihodi od pružanja javnih usluga detaljno su obrađeni u poglavљu 7.2.1 Izvještaja.

Prihodi po osnovu namjenskih donacija obrađeni su kroz rashode koji su iskazani po namjenskom trošenju.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godine, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 22.936.845 KM, što u odnosu na odobreni budžet od 10.286.876 KM predstavlja ostvarenje od 222,97%. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (16,06%), izdaci za materijal i usluge (82,04%), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1,52%) i tekući transferi i drugi tekući rashodi (0,38%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 2.938.691 KM. Odobrena sredstva za bruto plaće i naknade za 126 zaposlenika iznosila su 2.982.629 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa Pravilnikom o radu donesenim 2006. godine, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta donesenim 2012. godine i drugim propisima i internim aktima, koje je donio Upravni odbor u skladu sa članom 33. Statuta Zavoda. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na obračun plaća i naknada, te platne liste za mart, juli i decembar 2021. godine nisu konstatovane nepravilnosti.

Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da Pravilnik o radu nije usklađen sa Zakonom o radu. Pravilnikom o radu utvrđeni su koeficijenti složenosti za obračun plaće zaposlenika Zavoda i po tom osnovu definisano je po složenosti 12 koeficijenata složenosti u rasponu od 1 do 4,4, koji se množe sa osnovicom u iznosu od 401,30 KM utvrđenom u Odluci o utvrđivanju mjesечne osnove za obračun plaće zaposlenicima Zavoda. U prethodnom periodu direktor Zavoda donio je značajan broj odluka o odobravanju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće za položajni dodatak a uvećani koeficijenti doneseni su privremeno. Iz priložene dokumentacije konstatovali smo da je dio odluka o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće donesen u 2013. godini, što upućuje na duži vremenski period obračuna plaće po uvećanim koeficijentima pa se navedeno ne može smatrati privremenim odlukama o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće. **Ne možemo potvrditi opravdanost donošenja odluka o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće za položajni dodatak koju je donio direktor Zavoda a da ih nije razmatrao i odobrio Upravni odbor, naročito jer većina internih akata Zavoda vezana za obračun i isplatu plaća nije donesena u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom.**

Upravni odbor je Odlukom o utvrđivanju plaće direktora Zavoda za javno zdravstvo FBiH za period od 17. 11. 2021. do 31. 12. 2022. godine utvrdio plaću direktora u visini 4,95 prosječnih mjesecnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku na dan 16. 11. 2021. godine, odnosno u neto iznosu sa porezom na dohodak 4.940,10 KM (plaća prethodnog direktora za period 1. 1. 2021. do 26. 5. 2021. godine ja isplaćivana u visini od 4,21 prosječne neto plaće u FBiH, tj. 3.894,25 KM). U Odluci se navodi da je jedan od osnova za donošenje Odluke član 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije BiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu Federacije BiH,²¹ u kojem je navedeno da se plaća direktora utvrđuje u iznosu do pet prosječnih mjesecnih neto plaće isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Uvažavajući činjenicu da je Zavod budžetski korisnik, te da su plaće izabranih dužnosnika i rukovodećih državnih službenika na osnovu Zakona o plaćama i naknadama plaća u organima vlasti Federacije BiH²² određene u znatno manjem iznosu od plaće direktora, ne možemo potvrditi opravdanost utvrđenog iznosa plaće direktora Zavoda. Iako se radi o budžetskom korisniku, zakonski i interni akti za obračun i isplatu plaće direktora i zaposlenika Zavoda nisu navedeni u članu 18. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2021. godinu, kojim se osiguravaju sredstva za plaće i naknade budžetskih korisnika.

Najviša isplaćena neto plaća iznosi 4.850 KM, najniža 512 KM, a prosječna 1.370 KM.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iznose 432.681 KM i odnose se na: topli obrok (233.088 KM), prevoz (66.964 KM), regres (56.373 KM), otpremnine za odlazak u penziju (31.523 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (22.501 KM), pomoć u slučaju smrti (12.037 KM) i naknada za odvojeni život (10.196 KM).

Preporuke:

- **donijeti Pravilnik o plaćama sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće, te preispitati opravdanost donošenja odluka o povećanju koeficijenata plaće po osnovu položajnog dodatka;**
- **poduzeti aktivnosti na usklađivanju plaće direktora Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH sa plaćama ostalih rukovodećih državnih službenika budžetskih korisnika.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 18.817.670 KM, od čega su najznačajniji: nabavka materijala i sitnog inventara (17.761.516 KM), ugovorene i druge posebne usluge (668.150 KM), izdaci za tekuće održavanje (170.107 KM), komunikaciju i komunalne usluge (80.248 KM), izdaci za energiju (67.992 KM), usluge prevoza i goriva (26.095 KM), putne troškove (21.078 KM) i osiguranje i bankarske usluge (10.169 KM).

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

²² Sl. novine FBiH“ br. 45/10, 111/12 i 20/17

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 17.761.516 KM. Najznačajniji izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odnose se na: lijekove (17.509.234 KM), laboratorijski materijal (197.954 KM), materijal za čišćenje (13.722 KM), kompjuterski materijal (10.260 KM), kancelarijski materijal (6.890 KM), nabavku odjeće, uniformi i platna (6.255 KM), obrasce i papir (6.185 KM), medicinski i stomatološki materijal (1.160 KM) i stručnu literaturu (690 KM).

Nabavka vakcina iskazana u iznosu od 17.509.234 KM odnosi se na nabavku vakcina iz redovnog programa imunizacije, kao i nabavku, transport i skladištenje vakcina za COVID-19 (što je detaljno obrađeno u tački 5.2. Izvještaja). Nabavka vakcina za redovan program imunizacije realizovana je putem okvirnog sporazuma za period 2019–2021. godine (4.029.309 KM), otvorenog postupka u 2021. godini za dodatne količine vakcina (334.191 KM) i direktnim postupkom nabavke šprica (3.199 KM). Sve nabavljenе vakcine imaju rok trajanja od juna 2021. godine do marta 2023. godine.

Realizacija ugovora o nabavci vakcina prikazana je u tabeli:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Ugovoreno			Realizacija		
			Količina	Cijena (KM)	Vrijednost	Količina	Cijena (KM)	Iznos nabavke
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	BCG	Phoenix Pharma doo	82.000	2,20	180.400	82.000	2,20	180.400
2.	DTaP + IPV	PharmaMaac doo	18.200	32,27	587.314	18.200	32,27	587.314
3.	DTaP + IPV + Hib	Phoenix Pharma doo	59.000	34,81	2.053.790	16.410	34,81	571.232
4.	Hep B	PharmaMaac doo	47.000	4,30	202.100	47.000	4,30	202.100
5.	MRP	EvropaLijekPharm a doo	24.300	12,05	292.815	24.180	12,05	291.369
6.	IPV- inaktivirano polio virusno cjepivo	PharmaMaac doo	380	15,81	6.008	380	15,81	6.008
7.	dT - difterija, tetanus - pro adultis	PharmaMaac doo Sarajevo	18.500	16,40	303.400	18.500	16,50	304.180
8.	Četverovalentno cjepivo protiv influence	PharmaMaac doo Sarajevo	7.200	17,36	124.992	7.200	17,36	124.992
9.	Turbekulinske šprice za BSG cjepivo	LATEX d.o.o. Cazin	40.000	0,15	6.120	40.000	0,15	6.124
10.	UKUPNO		296.580		3.756.939	253.870		2.273.719

Zavod je 19. 4. 2021. godine potpisao ugovor za vakcincu DTaP + IPV + Hib ukupne vrijednosti 2.053.790 KM uz ugovorenu prvu isporuku 30% od ukupne količine najkasnije 15 dana nakon prijema narudžbenice, a cjelokupnu količinu isporuka najkasnije do kraja 2021. godine. Narudžbenica za prvi dio isporuke dostavljena je tek 27. 12. 2021. godine i isporučeno je manje od 30% ugovorenih količina. Zavod je 29. 12. 2021. godine tražio informacije o raspoloživim količinama vakcina za narednu isporuku, ali dobavljač nije imao podatke od proizvođača kada će tačno biti moguća isporuka. Izvršena je rezervacija odobrenih sredstava za neisporučene vakcine po osnovu ugovora i obavlještenja dobavljača da ugovorene količine nisu isporučene od proizvođača tako što je evidentiran poslovni događaj na rashodima za nabavku vakcina i na razgraničenim rashodima za neisporučene vakcine u vrijednosti od 1.734.593 KM. Dobavljač je početkom februara 2022. godine obavijestio da do isporuke neće doći, jer proizvodnja vakcine traje 6 mjeseci, te je Zavod dostavio Federalnom ministarstvu finansija zahtjev za otkazivanje rezervisanja sredstava iz Budžeta 2021. godine što je učinjeno 23. 5. 2022. godine. Potpisanim ugovorom utvrđene su kaznene odredbe i mogućnost aktiviranja bankarskih garancija u slučaju nepoštivanja ugovora koje Zavod nije aktivirao iako je dobavljač prekršio potpisani ugovor.

S obzirom na to da se isporuka nije desila, niti je ugovor realizovan u skladu sa ugovorenim količinama, iskazani rashodi za nabavku vakcina su precijenjeni za 1.734.593 KM. Ne možemo potvrditi da je rashod iskazan na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom na to da Zavod nije u skladu sa ugovorom dostavio narudžbenicu dobavljaču za drugi dio isporuke i rezervisanje je izvršeno na osnovu neobavezujuće komunikacije putem e-maila.

Iako dobavljač nije isporučio ugovorene količine vakcina, zbog čega nisu obezbijedene potrebne količine vakcina za provođenje programa obavezne imunizacije djece za tekuću godinu, Zavod nije aktivirao bankarsku garanciju niti zaštitne klauzule ugovora zbog kršenja ugovorenih količina i rokova isporuke.

Preporuke:

- *rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze), u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH;*
- *osigurati provođenje potpisanih ugovora provedenih nabavki i koristiti klauzule zaštite budžetskih sredstava u slučaju da ih dobavljač ne poštuje.*

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 688.560 KM i odnose se na izdatke za ugovore o djelu (184.992), izdatke za rad Upravnog odbora (27.520 KM), reprezentaciju (16.723 KM), troškove spora (96.988 KM), ostale nespomenute usluge i dažbine (243.714 KM) i dr.

U toku 2021. godine Zavod je izvršio isplatu po osnovu **ugovora o djelu** u iznosu od 184.992 KM. Ugovori o djelu zaključivani su za poslove iz nadležnosti Zavoda i obavljali su se u kontinuitetu tokom cijele godine, a odnose se na poslove: konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu; prikupljanje podataka o hladnom lancu, praćenje ulaza i izlaza cjepiva protiv COVID-19 i izradu izvještaja o raspodjeli cjepiva protiv COVID-19, nadzora zaraznih bolesti, specijaliste mikrobiologa za obavljanja mikrobioloških analiza sanitarnog materijala, u svrhu provođenja propisanog zdravstvenog nadzora nad licima koja podliježu zdravstvenom nadzoru u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova iz nadležnosti i poslova utvrđenih Pravilnikom o sistematizaciji u toku 2021. godine isplaćen je neto iznos od 46.287 KM.

Zaključivanje ugovora o djelu za poslove konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine ukazuje na to da nisu zaključeni u skladu sa Zakonom o radu. Napominjemo da je Zakonom definisano da privremeni i povremeni ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu i da ne traju duže od 60 dana u toku godine, što znači da ti nisu trajnog karaktera. **S obzirom na to da su aktivnosti konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu poslovi iz nadležnosti, koji podrazumijevaju značajan angažman, ne možemo potvrditi osnovanost kontinuiranog potpisivanja ugovora o djelu za ovu poziciju, za koje je u periodu 2018–2021. godine isplaćeno 53.490 KM.** Zavod u proteklom periodu nije proveo konkursnu proceduru kako bi popunio radno mjesto voditelja Centra za zdravstveni menadžment. Također, većina zaključenih ugovora o djelu odnosi se na već sistematizovana radna mjesta ili mjesta koja su trebala biti previđena sistematizacijom budući da se radi o poslovima iz nadležnosti Zavoda.

Preporuka:

- *za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.*

Izdaci za isplatu naknada **Upravnom odboru** iskazani su u iznosu od 27.520 KM. Sa predsjednikom i članovima do imenovanja novog Upravnog odbora Zavod je imao zaključene ugovore o angažovanju, a nakon imenovanja novog Upravnog odbora u 2021. godini, zaključeni su ugovori o djelu. Ugovorima o angažovanju utvrđena je bruto naknada u iznosu od 820 KM za predsjednika, odnosno neto 666 KM i bruto naknada za članove u iznosu od 656 KM za članove, odnosno neto 541 KM za svako prisustvovanje sjednici Upravnog odbora. Upravnom odboru je mandat istekao 13. 11. 2018. godine, a 7. 6. 2021. godine doneseno je Rješenje o privremenom imenovanju Upravnog odbora na tri mjeseca, odnosno do okončanja imenovanja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH. Upravni odbor čine predsjednik i četiri člana. Naknada za predsjednika utvrđena je u bruto iznosu od 974 KM, odnosno neto 842 KM, a za članove u bruto iznosu 779 KM, odnosno neto 673 KM. U toku obavljanja konačne revizije predočeno nam je Rješenje o razrješenju privremenog Upravnog odbora Zavoda i Rješenje o imenovanju Upravnog odbora Zavoda od 21. 4. 2022. godine. Upravni odbor je imenovan na period od četiri godine.

Troškovi reprezentacije Zavoda iskazani su u iznosu od 16.723 KM. **Uvidom u dokumentaciju koja je služila kao osnova za knjiženje troškova reprezentacije konstatovali smo da su na ovoj poziciji, osim troškova reprezentacije, evidentirani i troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji u iznosu od najmanje 12.771 KM, čime su troškovi reprezentacije iskazani u znatno većem iznosu od stvarnog, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- *izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 170.107 KM. Najvećim dijelom odnose se na popravku i održavanje zgrada (26.395 KM), popravku i održavanja opreme (124.848 KM) i popravku i održavanje vozila (18.422 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu 67.992 KM, a odnose se na: mobilnu telefoniju (15.014 KM), fiksnu telefoniju (13.573 KM), održavanja čistoće (13.178 KM), poštanske usluge (10.663 KM), izdatke za internet (10.487 KM), izdatke za usluge odvoza smeća (8.555 KM), vodu i kanalizaciju (7.947 KM) i usluge deratizacije (786 KM).

Odlukom o izmjeni Odluke o ograničenoj upotrebi fiksnih i mobilnih telefona u Zavodu²³ od 1. 6. 2021. godine, koju je donio v.d. direktor, troškovi mobilnog telefona za direktora Zavoda su definisani u visini stvarnih troškova, što može predstavljati neograničenu potrošnju. Troškovi mobilnog telefona direktora u prethodnoj Odluci bili su ograničeni na 150 KM mjesечно. Vlada FBiH je stavom 2. i 3. Zaključka²⁴ 14. 4. 2015. godine utvrdila pravo korištenja službenih telefona i mjesечni iznosi troškova telefona za rukovodioce federalnih organa uprave i upravnih organizacija do 150 KM i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike do 50 KM.

S obzirom na to da su sredstva za ove namjene odobrena Budžetom FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja ovih troškova bez utvrđenog mjesечно dozvoljenog iznosa. Također, to predstavlja korist za direktora, koja je oporeziva u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. U toku obavljanja konačne revizije prezentovana nam je Odluka o ograničenoj upotrebi i kontroli troškova telefona od 24. 4. 2022. godine, kojom je su troškovi mobilne telefonije za direktora ograničeni na 150 KM mjesечно, kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 310.351 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 88.260 KM, a strukturu potraživanja čine:

Red. br.	Opis	31. 12. 2021.	31.12.2020.
1.	Potraživanja za pružene usluge pravnim licima	170.030	149.366
2.	Sumnjiva i sporna potraživanja	133.071	243.209
3.	Potraživanja za bolovanje	7.250	6.037
	Ukupno	310.351	398.612

U toku godine po osnovu usluga pravnim i fizičkim licima fakturisano je 972.458 KM, što u odnosu na planirane prihode od obavljanja usluga iz nadležnosti u iznosu od 1.100.000 KM predstavlja izvršenje od 97%. Naplaćena potraživanja iznose 1.030.433 KM, od čega se na fakturisane usluge tekućeg perioda odnosi 849.408 KM, a 181.025 KM na naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda, koja su bila na sumnjivim i spornim potraživanjima.

²³ Br.: S-10-01-02-9.2-106-1/21

²⁴ V. broj: 456/2012

Zavod svakih šest mjeseci prenosi zastarjela potraživanja na sumnjiva i sporna i prati njihovu starosnu strukturu, te su u toku godine potraživanja u iznosu od 70.888 KM prenesena na sumnjiva i sporna. Nakon obavljenog godišnjeg popisa, komisija je napravila prijedlog za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja zbog nemogućnosti naplate dospjelih potraživanja (stečaj kupca, zatvaranje firmi ili zastara potraživanja) u iznosu od 9.676 KM, koji je upućen Vladi FBiH na odobrenje.

Evidencije naplate potraživanja redovno se vrše kroz pomoćne evidencije i usaglašavanje sa izvještajima Federalnog ministarstva finansija. Tromjesečno se dostavljaju kupcima obaveštenja o neizmirenim obavezama i dostavljaju izvodi otvorenih stavki na kraju izvještajnog perioda, te vrši utuživanje kod neredovnog plaćanja obaveza kupaca. Najveći dio potraživanja odnosi se na zdravstvene institucije koje su u teškim finansijskim situacijama, za koje pravna služba sačinjava opomene i tužbe, kao i ugovore o reprogramu plaćanja obaveza, ali ni takvi sporazumi se ne poštuju. Na osnovu sudske presude i aktivnosti Zavoda deset najvećih kupaca koji su predstavljali 78% iskazanih potraživanja u prethodnoj godini uplatili su 153.332 KM duga iz ranijeg perioda (Dom zdravlja Široki Brijeg 120.631 KM, Sarajevska pivara d.d. Sarajevo 17.795 KM, JP Vodovod Posušje 7.000 KM, Sveučilišna klinička bolnica Mostar 5.000 KM, i dr.).

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda iskazana su stalna sredstva kako slijedi:

Red. br.	Stalna sredstva	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
1	Zemljište	414.346	414.346
2	Građevine	4.214.874	4.207.877
3	Oprema	7.180.309	7.074.637
4	Stalna sredstva u obliku prava	1.292.983	1.321.984
5	Sredstva u pripremi	225.608	0
6	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	7.221.310	7.405.475
Sadašnja vrijednost (1+...+5)-6		6.106.810	5.613.370

Na sredstvima u obliku prava iskazani su softveri i licence (187.557 KM) i ulaganje u tuđa sredstva za zgradu koju Zavod koristi u Sarajevu, nad kojom nema pravo vlasništva/upravljanja (991.471 KM) i ulaganja u prostorije Centra za zaštitu od zračenja u Tahtali sokaku, Sarajevo (113.955 KM).

Iako Zavod koristi predmetnu nekretninu još od 7. 12. 1998. godine Opština Centar Sarajevo, kao prvostepeni organ, 28. 6. 2018. godine donijela je rješenje broj 05-30-1171/18-2, kojim je izvršena promjena upisa posjedovnog stanja u katastarskom operatu, i to na način da je kao posjednik nekretnine upisana Bosna i Hercegovina umjesto Republičkog zavoda za zdravstvenu zaštitu, jer je prvostepeni organ utvrdio da je pravni slijednik nekadašnjeg Republičkog zavoda za zdravstvenu zaštitu Ministarstvo civilnih poslova BiH. Zavod kao korisnik zgrade i činjenice da rješenje utiče na njegova prava nije bio obaviješten o ovom postupku, niti je imao mogućnost da se izjasni o relevantnim činjenicama. Nakon što je Zavod saznao za izmjene u posjedovnom listu podnio je prijedlog za obnovu postupka što je odbačeno od strane prvostepenog organa. Nakon što je odbijena žalba podnesena drugostepenom upravnom organu Zavod je pokrenuo tužbu 29. 12. 2021. godine protiv Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U svojim rješenjima prvostepeni i drugostepeni organi su primijenili državne propise koji su doneseni nakon federalnih i ignorisali odredbe Ustava BiH kojima je decidno utvrđena isključiva nadležnost iz oblasti zdravstva u nadležnosti entiteta (Federacija i kantoni). Na osnovu članu 80. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH propisano je da „Zavod za javno zdravstvo FBiH zdravstvena ustanova koja obavlja javno-zdravstvenu djelatnost na teritoriji Federacije“. Odlukom o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH, koju je Vlada FBiH donijela u aprilu 1998. godine i koja predstavlja osnivački akt Zavoda, izričito je utvrđeno da će danom stupanja na snagu ove Odluke Zavod za javno zdravstvo FBiH preuzeti funkcije Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH, te preuzeti, prema potrebi radnike Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH kao i opremu i sredstva u skladu sa djelatnostima Zavoda, pri čemu će u prelaznom periodu imati sjedište u Sarajevu, ulica Titova broj 9. Odlukom o dopunama Odluke o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH Vlada FBiH je 21. 9. 2000. godine dodatno utvrdila da Zavod za javno zdravstvo FBiH preuzima imovinu kao i stambeni fond Zavoda za zdravstvenu zaštitu Bosne i Hercegovine.

Na osnovu ovih akata Zavod je počeo koristiti nekretninu još od 7. 12. 1998. godine, te je preuzeo djelokrug poslova, opremu i sve zaposlenike nekadašnjeg Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH. S obzirom na navedeno, kao i na nadležnosti zdravstva utvrđene Ustavom BiH, Zavod je poduzeo pravne aktivnosti na zaštiti prava korištenja i raspolaganja zgradom u Sarajevu.

U toku godine izvršene su nabavke opreme u vrijednosti 348.349 KM, od čega su najznačajnije nabavke za laboratorijsku opremu (305.947 KM), kompjutersku opremu (17.809 KM) i namještaj (10.263 KM). U toku godine Češka razvojna agencija je putem Projekta „Unapređenje sistema sigurnosti hrane u BiH“ nabavila uređaj za analize aditiva u hrani u vrijednosti od 78.038 KM koji je doniran Zavodu. UNICEF je donirao vanjski LCD samostojeći totem sa licencom na Cloud servis na pet godina ukupne vrijednosti 21.524 KM.

Zavod je primio donaciju od Federalnog ministarstva zdravstva 30. 12. 2021. godine koje je u sklopu realizacije „Hitni projekat za COVID-19 za BiH“ nabavilo laboratorijsku opremu za PCR testiranja ukupne vrijednosti od 97.032 KM. Međunarodna agencija za atomsku energiju je izvršila donaciju opreme HPGe gamma spektrometar s opremom za hlađenje ukupne vrijednosti 128.576 KM u svrhu provođenja projekta Tehnički projekat kooperacije br. BOH9012. Navedene donacije su iskazane na sredstvima u pripremi.

U maju 2021. godine proveden je vanredni popis sredstava Zavoda na osnovu kojeg je uz saglasnost Upravnog odbora izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. S obzirom na to da je Zavod prešao na vođenje stalnih sredstava putem modula stalnih sredstava u Trezoru FBiH na kraju godine izvršeno je usklađivanje nomenklaturalnih grupa i preknjižavanje razlika po osnovu usklađivanja jer u ranijem periodu nisu korištene iste nomenklaturalne grupe i stope amortizacije kao kod ostalih budžetskih korisnika.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 4.302.666 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 1.695.164 KM, na obaveze prema zaposlenicima 314.178 KM, dok se na razgraničenja odnosi 2.293.324 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza najznačajniji iznos od 1.203.480 KM odnosi se na obaveze prema dobavljačima, od čega se najviše odnosi na dobavljače vakcina (788.651 KM) s obzirom na to da je druga količina po ugovorima isporučena u decembru. Po osnovu pravosnažnih sudskih presuda, sudskih izvršnih rješenja i upravnih sporova iskazane su obaveze u iznosu od 270.228 KM.

Obaveze prema zaposlenicima za plaće iz decembra 2021. isplaćene su u januaru 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na ostala razgraničenja od 566.531 KM za fakturisane, a nenaplaćene prihode po osnovu pruženih usluga, i razgraničene rashode u iznosu od 1.734.593 KM. Na osnovu ugovora o nabavci vakcina od 19. 4. 2021. godine vakcine Infanrif IPV+Hib drugi dio ugovorene količine je trebao biti isporučen do kraja godine. Na osnovu komunikacije sa dobavljačem o odgodi isporuke za prvi kvartal 2022. godine Zavod je evidentirao razgraničenje za ugovorene, a neisporučene vakcine ukupne vrijednosti 1.734.593 KM. **Dobavljač je dostavio objašnjenje da proizvođač nije dostavio vakcine naručene za FBiH i da ugovorene količine neće biti ni isporučene, te je u maju 2022. godine došlo do isknjiženja razgraničenja. Stoga su kratkoročna razgraničenja precijenjena, a samim tim i ukupne kratkoročne obaveze i razgraničenja u Bilansu stanja za 1.734.593 KM, što je šire obrazloženo u tački izvještaja 7.1.2.2.**

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Godišnji popis sredstava i obaveza izvršen je na osnovu Odluke o godišnjem popisu i formiranju komisija za popis koja je donesena 29. 12. 2021. godine. Odlukom je utvrđen rok za podnošenje Elaborata o popisu direktoru Zavoda najkasnije do 20. 1. 2021. godine. U komisije za popis, koje broje od tri do pet članova, imenovana su i dva stručna saradnika-samostalni knjigovođe, koji vrše knjigovodstvene evidencije poslovnih promjena, što nije u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji.²⁵

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 5/21

Centralna popisna komisija sačinila je 20. 1. 2022. godine Izvještaj o popisu na 31. 12. 2021. godine i dostavila direktoru na razmatranje. Upravni odbor je 24. 2. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o popisu na 31. 12. 2021. godine. Komisija je dala prijedloge za otpis stalnih sredstava, kao i auto-guma, sitnog inventara i odjeće i obuće koji nisu za dalju upotrebu, kao i prijedlog za uknjižavanje stalnih sredstava koja nisu evidentirana u Glavnoj knjizi.

Preporuka:

- **formiranje popisnih komisija vršiti u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, te voditi računa da se u komisije ne imenuju osobe koje su materijalno i finansijski zadužene za sredstva koja se popisuju.**

8. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki za 2021. godinu donesen je 1. 2. 2021. godine, a njegove izmjene i dopune izvršene su u aprilu, novembru i decembru 2021. godine. U Planu su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabavke u 2021. godini, procijenjena vrijednost nabavke, vrsta postupka, planirani početak procedure nabavke i planirano okvirno vrijeme zaključenja ugovora. U planu, osim po postupcima, predmeti nabavke navedeni su po lotovima, tako da nismo bili u mogućnosti utvrditi tačan broj planiranih postupaka u toku 2021. godine. Prema izjavi odgovorne osobe, nabavke su planirane putem 104 postupka (tri otvorena, osam konkurentskih i 93 direktna sporazuma).

Pojedine nabavke nisu planirane u skladu s vrijednosnim razredima i postupcima propisanim Zakonom o javnim nabavkama, kao što su usluge kalibracije temperature u komori u rasponu od -60°C do -80°C (za smještaj cjepiva protiv COVID-a 19), te mapiranja temperature prostora do 100 m², čija je nabavka planirana putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 14.500 KM.

Planom i njegovim izmjenama i dopunama predviđena je nabavka roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti od 5.218.800 KM sa PDV-om.

U toku 2021. godine provedena su 64 postupka ukupne vrijednosti od 935.262 KM bez PDV-a, i to: pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 708.821 KM, sedam konkurentskih zahtjeva u vrijednosti od 61.594 KM i 52 direktna sporazuma u vrijednosti od 164.847 KM. Izvršen je uvid u procedure nabavke putem jednog otvorenog postupka u vrijednosti od 119.529 KM bez PDV-a (za nabavku laboratorijskih uređaja), jednog konkurentskog zahtjeva u vrijednosti 16.970 KM (za nabavku laboratorijskog posuđa i pribora) i šest postupaka provedenih putem direktnog sporazuma u vrijednosti 29.499 KM (za nabavke tuberkulinskih šprica sa iglom, usluga kalibracije temperature u komorama i zamrzivaču za smještaj cjepiva, usluga mapiranja temperature u komorama i zamrzivaču za smještaj cjepiva, usluga adaptacije i nadogradnje postojećih elektroinstalacija za potrebe puštanja u rad komore za smještaj cjepiva protiv COVID-19, kalibracije laboratorijskog uređaja Berthold, nadogradnje video nadzora poslovnog objekta u Mostaru, te laboratorijske peći za žarenje). **Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na nabavku usluga kalibracije temperature u komorama i zamrzivaču za smještaj cjepiva i nabavku usluga mapiranja temperature u komorama i zamrzivaču za smještaj cjepiva, konstatovano je da su provedena dva postupka putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 11.550 KM bez PDV-a, u kojima su 26. 1. 2021. godine sa jednim dobavljačem potpisana dva ugovora. Ovakav način provođenja javnih nabavki ukazuje na cijepanje postupaka, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kojim su propisani vrijednosni razredi za postupke javnih nabavki. S obzirom na to da se radi o srodnim uslugama ukupne vrijednosti preko 6.000 KM bez PDV-a, Zavod je nabavku trebao provesti putem konkurentskog postupka sa dva lota. Osim toga, ovakav način provođenja nabavki nije vršen uz uvažavanje principa efikasnosti.**

U nastavku je dat opis revidiranog otvorenog postupka i konkurentskog zahtjeva, u kojima je kriterij za dodjelu ugovora bila najniža cijena.

Nabavka laboratorijskih uređaja pokrenuta je Odlukom 22. 9. 2021. godine, procijenjene vrijednosti od 135.897 KM bez PDV-a, uključujući ukupno 16 lotova. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 28 subjekata. Vrijednost zaključenih ugovora, po lotovima i dobavljačima, data je u tabeli:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke bez PDV-a	Ugovoren iznos nabavke bez PDV-a	Datum zaključenja ugovora
1	2	3	4	5	6
1.	Lot 1-Laboratorijski digestor	MPS LAB d.o.o. Sarajevo	29.060	22.520	18. 11. 2021.
2.	Lot 2-Laboratorijska sušnica za potrebe Centra za zaštitu od zračenja	MEDA d.o.o. Sarajevo	2.564	2.560	18. 11. 2021.
3.	Lot 8-Laboratorijski dozimetri	ANALITIKA d.o.o. Sarajevo	14.530	15.890	18. 11. 2021.
4.	Lot 9-Laboratorijska mikropipeta	MEDA d.o.o. Sarajevo	1.282	2.560	18. 11. 2021.
5.	Lot 10-Laboratorijski dispenzeri	MIKRO POLO d.o.o. Sarajevo	1.111	1.163	18. 11. 2021.
6.	Lot 11-Laboratorijska sušnica za potrebe Službe za zdravstvenu ekologiju	EUROLAB d.o.o. Bijeljina	11.111	8.300	18. 11. 2021.
7.	Lot 12-Laboratorijski zamrzivač	APICAL d.o.o. Sarajevo	8.547	8.546	18. 11. 2021.
8.	Lot 13-Laboratorijski kristoat	ALPHACHROM d.o.o. Sarajevo	10.256	10.256	18. 11. 2021.
9.	Lot 14-Laboratorijski FID detektor	EUROLAB d.o.o. Bijeljina	21.368	18.890	18. 11. 2021.
10.	Lot 15-Laboratorijski autoklav	APICAL d.o.o. Sarajevo	24.786	27.919	18. 11. 2021.
11.	Lot 16-Laboratorijski termometar	MPS LAB d.o.o. Sarajevo	1.282	925	18. 11. 2021.
UKUPNO			125.897	119.529	

Nabavka laboratorijskog posuđa i pribora pokrenuta je Odlukom 9. 8. 2021. godine, procijenjene vrijednosti od 17.094 KM bez PDV-a. Tendersku dokumentaciju preuzela su 22 subjekta. Na adresu ugovornog organa pristigle su dvije ponude. Planirana je i e-aukcija, na kojoj nije bilo podnošena ponuda, te je kao najpovoljniji ponuđač izabran Semirem d.o.o. Vogošća, sa kojim je 19. 11. 2021. godine potpisana Ugovor u vrijednosti od 16.970 KM bez PDV-a.

Nabavka vakcina u godišnjem iznosu od 4.470.000 KM izvršena je na osnovu Odluke o odobrenju pokretanja postupka javne nabave za dodjelu ugovora o nabavci, odnosno isporuci vakcina za imunizaciju djece u FBiH za period 2019-2021. godine koju je donio Upravni odbor 21. 12. 2018. godine. Zavod je proveo otvoreni postupak javne nabavke vakcina iz Programa obveznih imunizacija stanovništva na području FBiH, procijenjene vrijednosti (bez PDV-a) od 3.312.046 KM na godišnjem nivou, odnosno 11.436.137 KM (za trogodišnje razdoblje) u 11 lotova. Nakon što je 13 potencijalnih ponuđača preuzeo tendersku dokumentaciju, pristigle su ponude tri dobavljača: po jedna ponuda za lotove 1, 2, 4, 8, 9 i 10, po dvije ponude za lotove 3 i 5, a za lotove 6, 7 i 11 nije bilo ponuda, pa je nabavka poništena. Zaključen je trogodišnji okvirni sporazum 10. 4. 2019. godine, ukupne vrijednosti od 10.348.527 KM. Ugovorom su utvrđene količine i vrsta robe sa rokom upotrebe, kvalitetom i vremenom isporuke.

Za 2021. godinu, na osnovu provedene procedure višegodišnje nabavke i zaključenog okvirnog sporazuma, potpisani su ugovori koji vrijede do kraja godine:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke bez PDV-a	Ugovoren iznos nabavke bez PDV-a	Datum zaključenja ugovora
1	2	3	4	5	6
1.	Lot 1 BCG	Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina	211.068	180.400	19. 4. 2021.
2.	Lot 2 DTaP + IPV - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	687.157	587.314	16. 3. 2021.
3.	Lot 3 DTaP + IPV + Hib - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio + hemofilus influence tip b	Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina	2.402.934	2.053.790	19. 4. 2021.
4.	Lot 4 Hep B	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	236.457	202.100	16. 3. 2021.
5.	Lot 5 MRP	EvropaLijekPharm a d.o.o. Sarajevo	493.448	292.815	15. 3. 2021.
6.	Lot 8 IPV- inaktivirano polio virusno vakcine	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	7.029	6.008	16. 3. 2021.
UKUPNO			4.038.093	3.322.427	

Služba za epidemiologiju pripremila je plan za dodatnu nabavku vakcina u toku 2021. godine, na osnovu preostalih odobrenih sredstava u budžetu nakon potpisanih ugovora po okvirnom sporazumu. Direktor je donio Odluku o pokretanju otvorenog postupka nabavke 24. 3. 2021. godine, sa procijenjenom vrijednošću od 363.300 KM, kroz tri lota po vrsti vakcina. Komisija za javnu nabavu konstatovala je da je dostavljena po jedna ponuda za lotove 1 i 3, dok za lot 2 (PCV vakcine) nije bilo ponuda, pa je poništen. Za lotove 1 i 3 odabran je ponuđač PharmaMaac d.o.o. Sarajevo, s kojim je potписан ugovor 7. 7. 2021. godine ukupne vrijednosti bez PDV-a od 428.392 KM. Razlike u procijenjenoj vrijednosti u odnosu na ponude po lotovima (lot 1: 72.150 KM više i lot 3: 10.942 KM više) komisija je ocijenila kao prihvatljive zbog trenutne epidemiološke situacije i povećanih potreba za ovim cjepivom na svjetskom tržištu. Nedostajuća sredstva su osigurana neiskorištenim sredstvima za lot 2 (PCV – pneumokokno, polisaharidno konjugirano cjepivo za djecu) jer nije bilo ponuda i jer je na osnovu obavijesti o raspoloživim količinama MRP cjepiva ugovorenog za 2021. godinu od dobavljača po okvirom sporazumu uz obostranu saglasnost umanjena ugovorena količina za 10.700 doza, što je oslobodilo sredstva u iznosu od 128.935.00 KM bez PDV-a.

Zavod tokom 2021. godine nije postupao u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama budući da na svojoj internet-stranici nije objavljivao osnovne elemente ugovora za postupke javnih nabavki koji su provedeni tokom 2021. godine, dok je sačinjen izvještaj o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače i dostavljen Agenciji za javne nabavke.

Preporuke:

- *plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi;*
- *osnovne elemente zaključenih ugovora nakon provedenih javnih nabavki objavljivati u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 12. 7. 2022. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U njemu su navedena očitovanja na date kvalifikacije i isticanje pitanja, kao i na nalaze koji se odnose na: iskazivanje tekućih rashoda i kratkoročnih razgraničenja za nabavku lijekova; osiguranje potrebnih količina vakcina za imunizaciju djece u FBiH; izuzeće primjene Zakona o javnim nabavkama prilikom nabavke, uvoza, transporta i skladištenja vakcina za COVID-19; donaciju vakcina protiv COVID-a 19 koje su imale kratak rok upotrebe, od kojih je veliki broj izdvojen za uništenje; usklađivanje plaća i naknada; zaključivanje ugovora o djelu; planiranje nabavki, kao i pojašnjenja za određene date preporuke. Uz komentar je dostavljen Zaključak Vlade FBiH od 23. 4. 2021. godine kojim se zadužuje Zavod da potpiše ugovor za usluge uvoza, skladištenja i transporta sa kompanijom „Hercegovinalijek“ d.o.o. Mostar i Rješenje Federalnog ministarstva zdravstva da ispunjava uslove prostora, opreme i kadra za obavljanje ljekarske djelatnosti – prometa lijekova na malo u organizacionoj jedinici u Mostaru od 26. 1. 2021. godine.

Na osnovu dostavljenog obrazloženja i dokumentacije dopunili smo dio nalaza koji se odnosi na način potpisivanja ugovora o nabavci usluge uvoza, skladištenja i transporta vakcina protiv COVID-a 19 koji je potписан 26. 4. 2021. bez provođenja procedura javnih nabavki zbog krajne hitnosti na osnovu zaduženja iz Zaključka Vlade FBiH. Uvažili smo komentar vezan za aktivnosti koje je Zavod provodio na promociji zaštite zdravlja putem vakcinisanja protiv COVID-a 19 i inkorporirali ga u konačni Izvještaj. Prihvaćen je komentar koji se odnosi na period angažmana konsultanta za zdravstveni menadžment putem ugovora o djelu. Naime, osoba koja je obavljala poslove voditelja Centra za zdravstveni menadžment Zavoda, nakon penzionisanja u 2018. godini, nastavila je svoj angažman na poslovima konsultanta za zdravstveni menadžment putem ugovora o djelu.

Za ostala obrazloženja nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za neisporučene količine vakcina Infanrif IPV+Hib izvršeno je rezervisanje sredstava 12. 1. 2022. godine na poziciji rashoda i razgraničenih rashoda za nabavku lijekova u iznosu od 1.734.593 KM. Nakon obavijesti dobavljača od 1. 2. 2022. godine da do isporuke neće doći u skladu sa ugovorom, jer proizvodnja vakcine traje šest mjeseci, Zavod nije poduzeo aktivnosti na pravilnom iskazivanju, već je sačinio finansijske izvještaje sa precijenjenim tekućim rashodima i kratkoročnim razgraničenjima i tek 6. 4. 2022. godine dostavio Federalnom ministarstvu finansija zahtjev za otkazivanje rezervisanja sredstava iz Budžeta 2021. godine;
- redovni program obavezne imunizacije provodi se radi prevencije bolesti, a količina vakcina planira se na osnovu broja rođene djece i kalendara imunizacije kojim se utvrđuju doze za vakcinaciju i revakcinaciju određenim vakcinama. Zavod je od 2019. godine pokrenuo proceduru trogodišnje nabavke vakcina i zaključenog okvirnog sporazuma, koji bi trebao osigurati da se nabave potrebne količine vakcina za FBiH. Na osnovu okvirnog sporazuma potpisuju se godišnji ugovori kojima se utvrđuju količine vakcina na osnovu programa imunizacije i kalendara imunizacije za tekuću godinu. Svako odstupanje u naručenim količinama može proizvesti nedostatak vakcina za provedbu Naredbe o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti za tekuću godinu, što nije u skladu s utvrđenim nadležnostima Zavoda da planira i vrši centralnu distribuciju vakcina. Potpisanim ugovorom, sa utvrđenim cijenama, količinama i rokovima isporuke, zajedno sa kaznenim klauzulama za neispunjerenje ugovorenih uslova, treba da se osigura isporuka ugovorenih vakcina u skladu sa ugovorenim uslovima. Svrha bankarske garancije je da se osigura realizacija ugovora i da se sankcionisu dobavljači koji ne postupaju u skladu s potpisanim ugovorima, kako se takvi propusti ne bi ponovili;

- Zavod je na osnovu Zaključka Vlade FBiH od 25. 2. 2021. godine uključen u proces nabavke i uvoza vakcina protiv COVID-a 19 za potrebe FBiH. Na internet-stranici Zavoda objavljena je Odluka o pokretanju postupka nabavke 10. 3. 2021. godine, kao i Ponovljeno pozivno pismo za dostavu ponuda za nabavku i isporuku vakcina protiv COVID-a 19 u 2021. godini 23. 4. 2021, kojim je utvrđen dodatni rok za dostavljanje ponuda: sedam dana. Nakon višemjesečnih pregovora, 9. 6. 2021. godine potписан je Ugovor o direktnoj nabavci 500.000 doza vakcina Sinopharm. Zbog navedenog ne možemo prihvati argumente za hitnost provođenja postupka i izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama. Također, ne možemo prihvati obrazloženja da je na zahtjev dobavljača u toku pregovora Vlada FBiH proglašila Ugovor o nabavci vakcina provjerljivim, s obzirom na to da se nabavka vakcina finansira javnim sredstvima, što nije u skladu s principom transparentnosti definisanim članom 4. Zakona o budžetima u FBiH;
- u vezi komentara koji se odnose na plaće i naknade ističemo da se plaća direktora utvrđuje u skladu s članom 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, u iznosu do pet prosječnih mjesecnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Upravni odbor je utvrdio plaću direktora za period od 17. 11. 2021. do 31. 12. 2022. godine u visini od 4,95 prosječnih mjesecnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca. Uvažavajući činjenicu da je Zavod budžetski korisnik, te da su plaće izabranih dužnosnika i rukovodećih državnih službenika na osnovu Zakona o plaćama i naknadama plaća u organima vlasti FBiH utvrđene u znatno manjem iznosu, ne možemo potvrditi opravdanost utvrđenog iznosa plaće direktora Zavoda;
- dostavljeno obrazloženje za planiranje nabavke usluga kalibracije temperature u komori, te mapiranja prostora putem direktnog sporazuma nismo prihvatili jer Zavod nije odabrao adekvatan postupak nabavke prilikom samog planiranja. Zakonom o javnim nabavkama propisano je da, u situacijama kada se ugovor iz tehničkih razloga može dodijeliti samo određenom dobavljaču, primjenjuje se pregovarački postupak bez objave obavještenja.

Koordinatorica rada u Sektoru za
finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Kimeta Bihorac

Tim za reviziju

Azra Džeko – voditeljica tima

Senad Hasičić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv institucije: Zavod za javno zdravstvo FBiH						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	0	1.494.673	1.014.976	1.494.673	0,00	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0,00	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća						
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na plaću i radnu snagu						
4. Porez na imovinu						
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	1.494.673	1.014.976	1.494.673	0,00	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	217	75	217	0,00	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine	0	217	75	217	0,00	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	1.494.456	1.014.901	1.494.456	0,00	
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	1.030.433	862.425	1.030.433	0,00	
Neplanirane uplate – prihodi	0	464.023	152.476	464.023	0,00	
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)						
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II RASHODI (od 1 do 7)	9.901.376	22.588.496	9.252.257	12.687.120	228,13
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.415.739	3.371.372	3.356.071	-44.367	98,70
	Bruto plaće i naknade plaća	2.982.629	2.938.691	2.934.454	-43.938	98,53
	Naknade troškova zaposlenih	433.110	432.681	421.617	-429	99,90
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	313.176	311.200	309.764	-1.976	99,37
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	5.984.525	18.817.670	5.119.435	12.833.145	314,44
	Putni troškovi	15.250	26.095	10.679	10.845	171,11
	Izdaci za energiju	68.000	67.992	67.997	-8	99,99
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	80.780	80.248	76.729	-532	99,34
	Nabavka materijala i sitnog inventara	4.838.763	17.761.516	4.614.750	12.922.753	367,07
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	27.400	33.393	23.311	5.993	121,87
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0,00
	Izdaci za tekuće održavanje	145.000	170.107	137.317	25.107	117,32
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.500	10.169	10.492	-331	96,85
	Ugovorene i druge posebne usluge	798.832	668.150	178.160	-130.682	83,64
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	187.936	88.254	466.987	-99.682	46,96
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	187.936	88.254	466.987	-99.682	46,96
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)					
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	385.500	348.349	161.169	-37.151	90,36
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	385.500	348.349	161.169	-37.151	90,36
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	385.500	348.349	161.169	-37.151	90,36
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	385.500	348.349	161.169	-37.151	90,36
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)					
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine					

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)					
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1. Primici od zaduživanja					
Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
2. Izdaci za otplate dugova					
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Vanjske otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)					
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)					

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 8. 2. 2022. godine.

**Direktor
Siniša Skočibušić**

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv institucije: Zavod za javno zdravstvo FBiH

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	4.458.513	3.133.329	142,29
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	446	312	142,95
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	310.351	398.611	77,86
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	3.877.488	2.277.842	170,23
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	270.228	456.564	59,19
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	6.106.810	5.613.370	108,79
9. Stalna sredstva	13.328.120	13.018.845	102,38
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	7.221.310	7.405.475	97,51
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	6.106.810	5.613.370	108,79
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	10.565.323	8.746.699	120,79
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	4.302.666	2.977.482	144,51
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.695.164	2.196.513	77,18
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	314.178	315.536	99,57
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	2.293.324	465.433	492,73
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	6.262.657	5.769.217	108,55
28. Izvori stalnih sredstava	6.262.657	5.769.217	108,55
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	10.565.323	8.746.699	120,79

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 8. 2. 2022. godine.

**Direktor
Siniša Skočibušić**